

Vier feest met Pluk!

Hoera, de Annie M.G. Schmidtweek is weer begonnen en dit jaar is die dubbel feestelijk, want *Pluk van de Petteflet* viert zijn vijftigste verjaardag. Met de publicatie van dit veelgelezen boek werd in 1971 het startschot gegeven voor Querido's kinderboekenfonds. Na Annie M.G. Schmidt en Fiep Westendorp volgden veel andere auteurs en illustratoren en kwam er meer aandacht voor het kinderboek. Tijdens de Annie M.G. Schmidt-week laten we elk jaar nieuwe groepen kinderen kennismaken met het werk van Annie M.G. Schmidt. Van 1 t/m 11 september 2021 staan haar boeken centraal in de boekhandel, bibliotheek en op scholen.

Fiep Westendorp

© Fiep Amsterdam bv; Fiep Westendorp Illustrations

**LESBRIEF ANNIE M.G. SCHMIDT-
WEEK 2019**

Buitengewoon Annie

Workshop rijmen & dichten

Onderdeel 1: Wat zijn rijnschema's?

LESBRIEF

Lesbrieven

We vieren de vijftigste verjaardag van Pluk met een lesbrief bij het boek *Pluk redt de dieren*. Deze lessuggesties zijn met name geschikt voor groep 1 t/m 4. Geef je les aan een hogere groep en wil je ook aandacht besteden aan de Annie M.G. Schmidt-week? Op naarschoolmetquerido.nl staan lesbrieven van *Abeltje* en *Minoes* voor groep 5 & 6 en van *Minoes* voor groep 7 & 8.

Over Pluk redt de dieren

In de Petteflet woont niet alleen Pluk met zijn kraanwagentje, maar ook het wilde jongetje Spijtbijt. Omdat hij is opgevoed door twee beren, heeft hij ook berenmanieren. Zodra hij zijn zin niet krijgt, bijt hij letterlijk van zich af, waar hij achteraf altijd meteen spijt van heeft. Pluk en Spijtbijt beleven avonturen met elkaar. Ze belanden zelfs in het land van de Weerman, een soort grote kas waarin de Weerman met verschillende klimaten experimenteert. Dat gaat goed fout als Spijtbijt weer eens niet te houden is en de Weerman per ongeluk met zijn jeep dwars door een grote ruit rijdt die twee klimaten scheidt. Pinguïns in de tropen, sneeuw-

stormen over bibberende olifanten... Hoe gaan de vrienden dat oplossen?

>> LEES PLUK REDT DE
DIERTIJDENS DE ANNIE
M.G. SCHMIDT-WEEK VOOR
AAN DE LEERLINGEN

**Ontwikkelings-
gebied:**
creatieve ontwikkeling

Nodig:
van elke leerling
een zwart-wit foto,
geprint op A4 en
knutselmateriaal
(gekleurd papier,
schaar en lijm, verf,
potloden of een
combinatie daarvan)

Duur opdracht:
30 minuten plus
voorbereiding

Individueel

Taart op je hoofd

Het feestje van Aagje is heel saai, tot het ineens taartjes regent bij de Petteflet! Hoe zouden de leerlingen het vinden om een stuk taart op hun hoofd te krijgen?

Lees het eerste hoofdstuk van *Pluk redt de dieren* voor. Dat hoofdstuk eindigt met de taartjesregen. Vraag de leerlingen hoe zij daarop zouden reageren. Hoe zou dat voelen, taart in je nek? En wat zouden ze doen? De taart opeten, zoals de kinderen. Of gelijk in bad gaan, zoals Mevrouw Helderder?

Maak vervolgens van ieder kind een digitale foto. Het is leuk als de kinderen zich inbeelden dat ze taart op hun hoofd

hebben, maar je kunt ook bestaande foto's gebruiken. Print de portretten van de leerlingen in zwart-wit, knip ze uit en plak ze onderaan een A4-vel.

Geef leerlingen hun portret en laat ze een taart op hun eigen hoofd knutselen. Dat kan door het opplakken van voor-geknipte vormen of door ze zelf te laten knippen en plakken. Verven of tekenen is ook een goede optie.

Is iedereen klaar? Maak dan een vrolijke taartslinger voor in de klas. De slinger is ook te gebruiken als verjaardagskalender. Vul dan op ieder blad de verjaardagsdatum van de leerling in en hang alle vellen in de juiste volgorde op de muur.

**Ontwikkelings-
gebied:**
luistervaardigheid

Nodig:
Fragmenten of het
boek *Pluk redt de
dieren* en 'punten'
om uit te delen,
bijvoorbeeld fiches,
knopen of
blokken

Duur opdracht:
10 tot 15 minuten

Klassikaal

Wie is het?

Lees de volgende zes fragmenten uit *Pluk redt de dieren* voor of pak het boek erbij en lees daaruit voor. Stel na elk fragment de vraag die bij dit fragment hoort. Leerlingen kunnen steeds kiezen uit twee antwoorden. Wie kiest voor antwoord A gaat staan, wie gaat voor antwoord B blijft zitten. Voor ieder goed antwoord is een punt te verdienen. Welke leerling is een echte Pluk-kenner en wint deze quiz?

Fragment 1 pagina 7 van het boek

'Hij heeft driftbuien. Hij is erg ongelikt. Dat komt omdat hij bij de beren in Canada is opgevoed. In het woud.'

'Door de beren?' vroeg Pluk verwonderd.

'Door twee grote beren,' zei tante Pleeg.

'Tot zijn zesde is hij daar geweest en daarom is hij nooit erg beschaafd geworden. Hij bijt. En bovendien: hij smijt. Met alles. Maar altijd heeft hij achteraf spijt. Vandaar zijn naam.'

Over wie gaat dit?

- A Over Tarzan, de hond van tante Pleeg
- B Over Spijtebijt, het pleegzoontje van tante Pleeg

Het goede antwoord is B.

Fragment 2 pagina 7 van het boek

'Ik hoop dat jullie je allemaal keurig netjes zullen gedragen. Geen gestoei, geen gedraaf, geen geschreeuw of gegil! Zachtjes praten mág. Limonade krijgen jullie niet, want dat wordt geknoei. Snoep of gebak ook niet, want dat wordt óók geknoei. Bovendien is het ongezond. En dus heb ik voor jullie allemaal een heerlijke appel. En nu mogen jullie zachtjes juichen.'

Wie zegt dit?

- A Mevrouw Helderder, de moeder van Aagje
- B Tante Pleeg

Het goede antwoord is A. Mevrouw Helderder is dol op een schoon en keurig huis en ze houdt absoluut niet van rommel.

Fiep Westendorp

Wie is het?

Fragment 3 pagina 17 van het boek

'Ze eten gewoon met de pot mee, dat is niet het moeilijkste. Maar...' en hier begon tante Pleeg te fluisteren en kreeg een kleur, 'luister Pluk, ze zijn niet zindelijk. Ze willen niet naar de wc. Ze doen van alles. Overal. Soms bovenop het theemeubel. Wat moeten we doen?'

Over wie gaat dit?

- A Over de meeuwen Karel en Leentje
- B Over de beren Moem en Psasj

Het goede antwoord is B. Spijtebijt heeft de beren, die hem hebben opgevoed, meegenomen naar het huis van tante Pleeg.

Fiep Westendorp

© Fiep Amsterdam bv; Fiep Westendorp Illustrations

Fragment 4 pagina 19 van het boek

'En nu dat groene koordje zoeken,' zei Pluk. 'Au! Pas op die bramen, ze prikken gemeen! Oh, hier is het.' Hij trok driemaal aan het koordje. Er gebeurde een hele tijd niets. Toen hoorde hij een stemmetje zeggen: 'Jullie zijn verkeerd. Jullie moeten hier niet zijn. Er hángt helemaal geen koordje hier.' Waar kwam dat stemmetje vandaan?'

Van wie is het stemmetje dat tegen Pluk praat?

- A Het portiertje, een klein mannetje dat de ingang naar het gebied van de Weerman bewaakt
- B Duizeltje, een eekhoorn met hoogtevrees die dol is op bramen

Het goede antwoord is A.

Wie is het?

Fragment 5 pagina 27 van het boek

'Ze zit vast!' jammerde Spijtbij. 'Ze wordt vastgehouden daarbeneden.'

'Ik kom met de kraan,' riep Pluk.

Hij reed zijn kraanwagentje tot vlak langs de rand van de vijver. 'Gauw,' kreunde Spijtbij, 'nu worden we allebei naar beneden getrokken, gauw!'

Pluk liet de kraan dwars over de vijver zakken, zo vlakbij de drenkelingen dat Spijtbij zich eraan kon vastklemmen. Toen liet hij de kraan langzaam naar boven gaan. En jawel... Het ging moeizaam, maar Spijtbij ging de lucht in.

Wie zit er vast en wordt gered door Spijtbij en Pluk?

- A Aagje Helderder, Pluks buurmeisje uit de Petteflet
- B Zaza, de kakkerlak van Pluk

Het goede antwoord is A. Aagje wilde de bal uit de vijver pakken, maar ze viel voorover en verdween.

Fragment 6 pagina 35 van het boek

'Ik ben de Weerman. Kom maar hier, ik zie dat je de inktvis hebt meegebracht.'

'Ja meneer,' zei Pluk. 'Hier is ie.'

'Zet 'm hier maar neer.'

Pluk zette de zak neer.

De Weerman tuurde door het plastic en zei: 'Merkwaardig.'

't Is toch wel in orde?' vroeg Pluk. 't Is toch wel de goede inktvis?'

'K Weet het niet zo zeker, zei de Weerman. 'Mijn inktvis had acht armen.'

'Goeie help,' zei Pluk. 'Hij zal toch niet een paar armen verloren hebben?'

'Integendeel,' zei de Weerman. 'Hij heeft er nu tien.'

'Tien?' riep Pluk verbaasd, en hij boog zich over de zak heen.

'En 't gekste is...' zei de Weerman, 'het gekste is dat twee van die armen sokjes aan hebben! Of zijn het benen?'

Van wie zijn die benen met sokjes in de zak bij de inktvis?

- A Het kleine portiertje
- B Het jongetje Spijtbij

Het goede antwoord is B. Spijtbij wilde zo graag de beren bezoeken in het land van de Weerman dat hij in de zak bij de inktvis is gekropen.

Fiep Westendorp

**Ontwikkelings-
gebied:**
sport & spel

Nodig: werkblad *Het spel van de weerman*, twee (grabbel)bakjes, schoolplein of gymzaal en stoepkrijt en/of speeltoestellen en matten

Duur opdracht:
20-30 minuten

Klassikaal

>> **TIP:** PRINT VOORAF HET WERKBLAD, KNIP DE KAARTJES UIT EN STOP ALLE GEBIEDSKAARTJES IN BAKJE 1 EN ALLE DIERENKAARTJES IN BAKJE 2.

Het spel van de Weerman

Het land van de Weerman is een supergeheime plek waar de Weerman allerlei proefjes met het weer doet. In zijn land heeft hij een stuk of twintig gebieden met allemaal een ander klimaat. Tijdens deze gymles mogen leerlingen ze allemaal bezoeken. Wel als dieren natuurlijk, want anders komen ze er niet in.

Lees het hoofdstuk *Het land van de Weerman* voor. Weten de leerlingen wat het woord klimaat betekent? Bespreek om de beurt de volgende gebieden met ze: pool, woestijn, bergen, tropen, oerwoud en bos. Vraag bij elk gebied of de kinderen denken dat het daar warm of koud is. Zal er zon zijn of ijs? Welke dieren denken ze dat er leven? En groeien er planten of bomen?

Neem de klas vervolgens mee naar buiten of naar de gymzaal. Teken met krijt of geef met speeltoestellen aan waar de verschillende gebieden van de Weerman zijn. Het zijn dezelfde zes die al in de klas zijn besproken: pool, woestijn, bergen, tropen, oerwoud en bos. Vertel aan de kinderen dat zij vandaag iets heel bijzonders gaan doen. Ze mogen het land van de Weerman bezoeken, maar... alleen als dieren.

Leg uit dat je steeds twee kaartjes grabbelt waarop staat naar welk gebied de kinderen mogen afreizen en als welk dier.

LET OP: ze moeten zich wel als het dier bewegen, anders ziet de Weerman meteen dat ze geen dieren, maar kinderen zijn.

VOORBEELD: 'Ik trek het kaartje oerwoud. Jullie gaan allemaal naar het oerwoud als... (kaartje trekken)... kangoeroes. Spring allemaal als kangoeroes naar het oerwoud.'

Als iedereen veilig in het oerwoud is aangekomen, trek je weer twee nieuwe kaartjes. Stop de kaartjes van de gebieden steeds weer terug in de bak en laat de dieren eruit. Zodra alle dieren getrokken zijn, is het spel voorbij.

Verdieping voor groep 3 & 4

Leerlingen in groep 3 & 4 kunnen de kaartjes zelf lezen. Wijs om de beurt een kind aan dat deze ronde de spelleider mag zijn. Hij of zij mag de kaartjes grabbelen en voorlezen naar welk gebied de klas afreist en welke dieren de kinderen nadoen.

Fiep Westendorp

POOL**WOESTIJN****TROPEN****OERWOUD****BERGEN****BOS****Vliegen als
papegaaien****Kronkelen
als
slangen****Springen als
kangoeroes****Waggelen als
pinguïns****Zwemmen als
walrussen****Stampen als
olifanten****Rennen
als apen****Kruipen als
schildpadden****Op handen
en voeten
als
ijsberen****Hupsen als
konijnen****Huppelen
als
herten****Maak je
lang als
giraffen****Sluipen als
tijgers****Brullen als
beren**